

1900-04-07

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Arkivplacering:

Den Hirschsprungeske Samling

TRANSSKRIFTION

[Øv. t.h. er noteret Rohde l. m. blyant,
E. Hannovers håndskrift]

7. IV . 1900.

Nyhavn 22. K

Kjære Ven! Tak for Deres Brev og for de varme, venlige Forsikringer, hvormed det ender.

Naar jeg nu alligevel igjen griber Pennen, er det fordi der netop imellem gode Venner ingen Misforstaaelser maa være; har man ikke forstaaet hinanden, maa der tales ud indtil Klarhed.

Deres Brev synes at tyde paa, at De ikke ganske har forstaaet mig; ja jeg læser hos Dem igjen netop de Beskyldninger, som jeg vilde værge mig imod, endog paa sine Steder i en forstærket Form.

Jeg maa derfor tage Sagen op igjen, og De maa tilgive mig, om jeg skulde blive noget vidtløftigt. —

Der regner saa meget ned over mig i denne Tid — for ganske nylig har saaledes Bindes[-]bøll — og formodentlig andre bag ham — aabnet en Campagne imod mig for min

[2]

Ondartethed i Kunstforeningen, hvor jeg dog ellers troede, at jeg havde været forholdsvis skikkelig; o. s. v. — Men Alt dette afficerer mig nu ikke; men jeg vil absolut ikke ligeoverfor det Par paalidelige Venner, jeg har, staa som den gamle bonerte, ungdomsfjendske Maler eller som den underfundige Mand med den dobbelte Bund.

Og De vil nu dennegang ikke misforstaa mig; der skal ikke læses noget imellem Linjerne, og paa dem staar der endelig intet som skal saare eller krænke en god Ven, intet der er sagt i Bitterhed; selv om Iveren efter at belyse Sagen fuldtud, skulde

bringe mig til at bruge et stærkt Udtryk.

—

Selve Sagens Ophav den i disse Dage saa berømte Dame interesserer mig nu slet ikke, men det er de almindelige Domme, De i Anledning af hende er kommen til at fælde over mig og mine Kammerater, som jeg maa opholde mig ved.

[3]

Det er nu først dette med min Forbitrelse over, at Frk. Green kom med paa den frie Udstilling ifjor. De gjentager Beskyldningen i Deres Brev; skjønt jeg mente at have fralagt mig den; thi jeg kjender intet til den. — Man skulde dog mene, at jeg selv maatte vide lidt derom.

Hvorledes er Historien opstaaet.?

Da jeg opholdt mig i Italien ifjor underrettede den frie Udstillings Bestyrelse — imod Sædvane — mig ikke om, hvad der forelaa til Beslutning, saaledes ikke om Forslaget om Gjæsters Optagelse. I min sicilianske Fred, tænkte jeg dog ikke paa at gjøre Vrøvl herover.

Saa hændte det imidlertid, at Bestyrelsen tilod sig uden at indhente mit Samtykke hos Winkel og Magnussen at indkjøbe et Lithografi af mig til bortlodning. Da jeg ad anden Vej fik dette at vide, protesterede jeg flere Gange uden Resultat herimod, da Bortlodningen af dette Arbejde af flere Grunde var mig meget imod; — man lod mig tvertimod vide, at man ikke kunde tage

[4]

noget Hensyn til min Protest og lod saa oven i Kjøbet Forlæggeren levere en Række ubrugelige og kasserede Blade, som jeg forlængst havde forbudt ham at bringe i Handelen. Med disse Ting og mit Navn reklamerede man saa i Aviserne uden, at jeg kunde

forhindre det.

Herover blev jeg unægtelig højlig forbitret. —

Her har De Forbitrelsen, som er frisk endnu.

Da jeg nu afsendte en Klage over dette Forhold til Bestyrelsen, tog jeg Anledning til med det samme at paatale den ovennævnte Forsømmelse. Men Klagen drejede sig selvfølgelig om Bestyrelsens Forhold til mig og ikke om selve dette Faktum, at Frk. Green var Udstiller paa den frie Udst., hvilket hun jo meget vel kunde være bleven, selv om jeg havde stemt imod hende; om jeg vilde have gjort dette er det forøvrigt ingen, som kan vide noget om.

[5]

II

At De finder det ganske naturligt, at Frk. Green ansaa Grunden til min "planmæssige Forfølgelse" af hende at være mit Had til Slott-Møller undrer mig ahøjlig. — At hade en ung Dame fordi hun har været saa uheldig at falde i Kløerne paa Slott-Møllers! — Hvorledes maatte da ikke mine Følelser blive ligeoverfor de af mine Venner, der endnu ere gode Venner med hin Familie?

Men hvad der dog har undret mig mest i Deres Brev, er Deres Udtalelse om min famøse Lovændring og alle de Slutninger, De i den Anledning kommer til. Har De virkelig Ret paa dette Punkt, kan jeg ikke se andet end, at jeg i mit sidste Brev til Dem har gjort mig skyldig i en ligefrem maskeret Løgn.

Og naar De kalder min Lovændring "en Ændring, i følge hvilken der kan stemmes paa Billeder uden, at de ere besete["], da er en saadan Betegnelse, hvor De nu end

[6]

har den fra, mildest talt en Perfidi.

Jeg tror imidlertid ingenlunde, at De har gjort Dem skyldig heri — dette vilde De aldrig gjøre.; men De maa simpelt hen ikke kjende til den Sag, hvorom De taler.

—

Nu skal jeg præsentere for Dem de to gamle Lovparagraffer, som bleve indførte for 2-3 Aar siden

Indklæbet, uddrag af de trykte lovparagraffer:

6.

Forslag om Optagelse af Medlemmer og om Indbydelse af Gæster fremsættes paa en

Generalforsamling. Enhver Aktionær og ethvert Medlem kan stille saadant Forslag. Det staar

enhver Foreslagsstiller frit for kort at motivere sit Forslag. Iøvrigt finder ingen Forhandling Sted

om de stillede Forslag.

Senest 5 Dage efter den Generalforsamling, hvorpaa Forslaget er fremsat, udsender Be-

styrelsen dateret skriftlig Meddelelse om de Foreslaaedes Navne til samtlige Aktionærer og

Medlemmer.

Indklæbet, uddrag af de trykte lovparagraffer:

Afstemning sker ved Indsendelse til Bestyrelsen af underskrevne Stemmesedler senest 14

Dage efter Kandidatlistens Datum.

Bestyrelsen tilstiller Aktionærer og Medlemmer skriftlig Meddelelse om Afstemningens

Udfald. Stemmesedlerne opbevares den følgende Generalforsamling over.

7.

Kunstnere, der ønske at deltage i "Den frie Udstilling" som Gæster, kunne, ogsaa uden

at være bragte i Forslag paa en Generalforsamling, gennem et Medlem indsende deres Arbejder

til Bestyrelsen, som drager Omsorg for, at der gives Medlemmerne Lejlighed til at tage dem i

Øjesyn. Om Kandidaternes Navne samt om Tid og Sted for Udstillingen og de indsendte Ar-

bejder gives der Medlemmerne skriftlig Meddelelse.
Afstemning foregaar ved Nedlæggelse af underskreven Stemmeseddel i
en i Udstillings-
lokalet anbragt lukket Urne.

[Slut]

[Da der i § 7 ikke findes nogen Bestemmelse om Tidsfrist, kunde disse
Afstemninger foregaa saa hurtigt, at der ikke levedes Tid til at
sende udenbys boende Medlemmer saa betids Meddelelse, at de
kunde komme til at deltage i Afstemningen.]*

[7]

Og saaledes lyder min Ændring: [som endnu ikke
er trykt, men som gengives her i Erik Hen-
richsens Afskrift af Forhandlingsprotokollen]

[indklæbet i brevet:]

Ændring, vedtaget paa den ordinære Generalforsamling
5 Decbr 1899

§ 7 bortfalder

Til § 6 føjes: "Saafremt de foreslaaede Kunstnere menes
" ikke at være almindelige bekendte, kan Proponenten for-
" lange, at Bestyrelsen drager Omsorg for, at der gives Med-
" lemmerne Lejlighed til at se den foreslaaede Kunstners Ar-
" bejder inden Afstemningen."

[Slut]

Om denne Ændring, der i ingen Henseende be-
sværliggjør de unges Optagelse på den frie
Udstilling, hvilket jo blant andet bevises af,
at den frie Udstilling levede sine første 7 Aar
uden den Slott-Møllerske Omredaktion af Lovene
(Indførelsen af Urnen i Valglokalet.) — en
Ændring, som er indført med Enstemighed
paa mit Forslag, for at undgaa Tilfældig-

[8]

heder ved Afstemningen, siger De følgende:

"Den (den frie Udst.) havde engang en Xrepubli-
kansk Forfatning." Der er navnlig efter den
sidste Lovændring intet mere tilbage heraf;
en ganske sikkert skjæbnesvanger Lovændring; thi
derom kan der næppe være Tvivl, at der bli-

ver ingen Billeder paa den frie Udstilling at censurere efter den nye Censur. Intet fornuftigt Menneske vil underkaste sig den.

Maaske var dette Meningen, maaske vilde De og Meningsfæller netop værne Dem imod Tilgang!

Men kjære, gode Ven! Er dette dog ikke ganske hysterisk! — Jeg forstaar virkelig ikke, hvor det er muligt, at et saa klart Hovede som Deres har kunnet lade Dem saaledes forvirre af en ung Dames Pjanckerier. —

—

Hvorledes stemmer man altsaa nu.

Ganske som i de første 7 Aar, den frie Udstilling bestod, og der var dog dengang nogle fornuftige

—

XDen republikanske Forfatning plejer dog ellers at være den, hvor alle Borgere ere stemmeberettigede.

[9]

III

Mennesker og gode Kunstnere, der underkastede sig vor Censur. — havde man ikke Lejlighed til at møde personligt i den frie Udstillings Lokaler at tage de foreslaaede Arbejder i Øjesyn, skrev man til Bestyrelsen, at man stemte ja eller nej, hvis eftersom man kjendte de udstillede Arbejder eller den paagjældendes Kunstners hele Produktion; eller man ikke kjendte den, enten afholdt man sig fra at stemme eller man, om Afstemningen var af Vigtighed, overdrog en anden af de frie Udstillere, hvis Dom plejede at falde sammen med ens egen Dom om at varetage ens Interesse, eller man stemte simpelt hen ja med den Motivering, at, naar den eller den Kunstner foreslog og anbefalede til Optagelse de nævnte Arbejder, vilde man gjerne give dem sin Stemme, ganske saaledes som man i det borgerlige Liv saa ofte maa stemme paa

en Kandidat paa en Meningsfælles Anbefaling. —

Men De synes at gaa ud fra, at den frie Udstillings Medlemmer kun ønsker at nedslagte alle de unge Kunstnere, der nærmer

[10]

sig den, medens dog Sandheden er, at vi alle Dage har stræbt at faa dem ind til os.

—

Saaledes som Slott-Møller havde affattet sin Paragraf hændte det, af f. Ex Elever af Zahrtmann indsendte Billeder til Bedømmelse, som vedkommendes gode Venner, der meget godt kjendte de nævnte Billeder, ikke kom til at stemme paa, fordi de tilfældigvis (Vennerne) tilfældigvis sad ovre i Fyn eller Smaaland og paa den anden Side var det ikke udelukket at et energisk Medlem kunde skrive omkring efter Stemmesedler, som kunde kastes i Urnen af anden Mand, hvilket ifølge Paragrafen ikke var forbudt.

Ofte er det hændt at saa faa Mennesker har indfundet sig personligt, at ingen Afstemning har kunnet finde Sted af Mangel paa Stemmer.

Det kunde hænde at en ganske ubekjendt (Frk. Kjær) Kunstner er gaaet igjennem paa denne Maade, medens f. Ex en bekjendt Kunstner som Dorph er falden igjennem, skjønt han har faaet

[11]

en halvgang saamange Ja-Stemmer som foran nævnte.

Det er mig derfor ganske umulig at se, at der imellem de to Paragrafer er nogen reel Forskjel; det samme Resultat kan hidføres ved Hjælp af dem begge; men den af Slott-Møller indførte er rent formelt set uheldigt affattet, idet den giver Plads for en Mængde Tilfældigheder, navnlig naar en Del Medlemmer vare-

tager Deres Stemmeret paa en sløj
Maade.

Der er ikke og har aldrig været nogen Bestem-
melse om, at man for at stemme skulde møde
frem og se paa de indsendte Arbejder; og der
kan efter den gamle som den nye Paragraf
stemmes af alle Medlemmer af den frie Udstilling
forudsat, at de underrettes om at Afstemningen
foregaar; det jeg har ønsket er, at Bestyrelsen
er forpligtet til at underrette alle Medlemmer
herom og at dette ikke paahviler og giver
dem Lejlighed til at stemme og, at det ikke
bliver det enkelte Medlem, som ved den Interesse

[12]

han nu nærer for eller imod de foreslaaede,
kommer til at dirigere et Valg.

Men min Forudsætning — en Forudsætning som
jeg selvfølgelig er berettiget til at have — er den
at alle stemmeberettigede opfylder deres Pligt
paa en samvittighedsfuld Maade — og skal
saafremt de stemmer skaffer sig et virkeligt
Kjendskab til det, de stemmer om, hvilket selv-
følgelig bedst faaes ved Selvsyn.

—

Men Deres Brev viser mig, hvorledes den
Slott-Møllerske Gift, skjænket ud Aar for Aar,
er i Stand til at angribe selv sunde rettænkende
og klogttænkende Mennesker. — Der er natur-
ligvis ikke noget mærkeligt heri, jeg vilde natur-
ligvis selv, naar jeg Aar ud og Aar ind fik
høre en Paastand, som ingen maaske tilfældigvis
kom til at modsige, tro at der dog maatte
være noget i den. —

I en halv Snes Aar har jeg aarlig hørt disse
Bemærkninger, som jo giver en Gjenlyd i Deres
Udtalelser om mit sølle Forslag til § 6.

Familien Slott-Møller, der jo ikke plejer at

[13]

IV

nægte sig noget; har heller ikke nægtet sig mit
Had til Ungdommen, den bedagede impotente
Kunstners Had til det nye, det kommende,
som altid fik min klamme Haand at føle.

—

Sandheden er dog nok den, — kjære Ven, — hvilken
jeg har Selvfølelse nok til at udtale, — at hvor
ringe og ubetydelig en Kunstner jeg end alle Da-
ge har været, er der vel næppe nogen af mine
Samtidige, der mere har søgt Ungdommen og
lige til de yngste, ingen der har elsket den, men
end jeg ligefra den Dag jeg i Foraaret 1883
gik omkring i Akademiets Klasser og søgte at
hværve de 10 Aar yngre Kammerater til Fra-
fald og Selvstændighed, og den eneste Virksomhed,
som jeg er stolt af, er at jeg siden den Tid har
været i Stand til at knytte netop de unge til
de Foretagender jeg har været knyttet til, det
være sig nu Studieskoler, Foreninger eller Udstil-
linger.

Der er da heller ikke tilkommen en ung Deltager
til den frie Udtilling, som jeg ikke har stemt for,
og saa godt som ingen, der ikke er til kom-

[14]

men til paa mit Initiativ.

Naar jeg en Gang er gaaet til de Boliger, hvor
der jo kun skal være Ungdom, og De har
arvet min Kunstnerkorrespondance, vil De
vistnok kunne se, hvilket Arbejde jeg har
ofret paa denne Ungdom, baade den vi har
knyttet til vor Udstilling og den, det ikke har
lykkedes at knytte til den. —

Men jeg har engang stemt imod en høj, blond,
ung Dame, derfra alle disse Taarer.

Sluttelig angriber De selve den frie Udstilling
som Institution, De finder den mere aka-
demisk end selve Akademiet, bornert og bureau-
kratisk som den ledes, og den varme Sympa-
thi, som De engang nærede for den er som

bortvejret.

Jeg har atter og atter spurgt mig selv, hvorfra den kommer, den Kjølighed, næsten Fjendtlighed, fra den frie Udstillings gamle og eneste Ven; thi uden at se optimistisk er det min Overbevisning, at tog man en af de første saa

[15]

opsigtsvækkende Udstillinger ude fra Kleis og hængte ved Siden af en af vore senere Udstillinger, vilde den sidste bære Prisen — ja jeg troer det ubetinget.

—

De nævner som en Grund selve vort Selskabs Ordning med de forskellige Slags Deltagere.

Ja hvad denne de frie Udstilleres Inddeling i Klasser angaar, da har jeg alle Dage været en Modstander heraf; men som De vil erindre blev Princippet indført samme Dag, den frie Udstilling blev endelig bragt i Stand, altsaa den Gang De, som De skriver, stod Fadder til den.

Og om De er inde i den frie Udstillings Tilblivelseshistorie, erindrer De maaske ogsaa, hvorfor Princippet blev indført. — Slott-Møllers ønskede Fru Krøyer som Deltager; hendes kunstneriske Bagage var dog — trods alt — for lille, og saa blev hun med sin berømte eneste Blyants-tegning smuglet ind med sin Mand, som maatte vindes for enhver Pris, og Prisen var hans og Jul. Paulsens Særstilling.

Da Fru Krøyer trak sig definitivt tilbage fra sin kunstneriske Virksomhed, havde "vore fælles

[16]

Venner" med det samme tabt enhver Interesse for de to udmærkede Kunstnere.

Jeg fandt det dog nu, efter at vi havde taget imod de to Kunstneres ganske uegennyttige Hjælp, for oprørende at sparke dem ud paa et Tidspunkt, da de maaske kunde undværes. —

Jeg har derfor ogsaa regelmæssig stemt paa disse to Kunstnere hvert Aar, ligesom forresten paa alle andre Kunstnere, som jeg engang har indbudt været med til at indbyde. — Den Bagvaskelse, jeg i denne Anledning har været Gjenstand for fra ovennævnte Personers Side, kjender De.

Naar Princippet senere er blevet udvidet er det heller ikke efter mit Ønske; tværtimod. Jeg erindrer saaledes engang min Opposition imod Slott-Møller —, netop imod Slott-Møller — ved en Generalforsamling, hvor jeg brugte følgende Vendinger:

“De (Slott-Møller) vil jo indføre et helt Mandarinsystem med alle mulige Slags Knapper, tilsidst mangler vi kun den gule Ridejakke for de allerfineste af os”.

[17]

V

Men naar nu Systemet engang er indført, vil jeg ikke fralægge mig min Del af det fælles Ansvar, og skjønt det netop ikke burde være netop mig der forsvarede Systemet, saa maa jeg dog bekjende, at jeg ikke finder dette saa forfærdeligt, at udenforstaaende af den Grund er nødte til at afholde sig fra enhver Tilslutning til os.

En ung Kunstner eller Kunstnerinde, som bliver indbudt har fuldkommen Censurfrihed, kan udstille hos os, hvad hun eller han har Lyst til, og der tages ved Ophængning o. s. v. samme Hensyn til Vedkommende som til alle andre Udstillere. Har en ung Kunstner engang udstillet hos os, vil han ogsaa kunne gjøre Regning paa i Fremtiden at kunne udstille hos os, hvad han ønsker; — jeg ved i hvert Fald kun et beklagelig Tilfælde hvor en tidlige[re] indbudt Kunstner, som ønskede at komme med et senere Aar, ikke fik Lejlighed til at komme med; men denne Fejl er senere redresseret overfor vedkommende Kunst-

ner.

—

Men selvom man nu vilde give disse Gjæster samme Rettigheder som Parthaverne, er dette praktisk ugjærligt. For i sin Tid, da der paa vor [18]

nye Bygning paahvilede denne en Byggegjæld, som, om den ikke blev betalt i rette Tid, vilde medføre en Fallit — en slet ikke utænkelig Eventualitet — at undgaa en eventuel Udpantning af selve de frie Udstillere, raadede vor juridiske Konsulent til at ordne Udstillingen som et Aktieselskab. Dette skete, og hver Deltager fik en Aktie.

—Men man kan nu ikke sidenefter, hvergang man indbyder en ung Kunstner til Deltagelse i vor Udstilling, gjøre ham til Aktionær): [dvs] forære ham en Aktie paa 1000 Kr., hvor imaginær saa denne end i Virkeligheden er; og derfor heller ikke indbyde ham til paa vor aarlige Generalforsamling at tage Bestemmelse om denne Kapitals Anvendelse. En saadan Optagelse kan kun ske successivt enten, naar en Aktionær falder fra eller ny Kapital erhverves. — Men forøvrigt har jeg da heller aldrig hørt[,] selv om ganske frie Kunstnersamfund i andre Lande, at man strax i det Øjeblik, man traadte ind i et Samfund, som ejede noget, blev "sociétaire".

Imidlertid forekommer det mig, at denne unge Mand, som ellers havde Sympathi for vort Samfund eller Udstilling, maattet være ualmindelig taabelig, om han afholdt sig fra at udstille hos os, fordi han ikke strax kom i Besiddelse af en saadan værdiløs Aktie, som ingen af os Aktionærer dog sætter mindste Pris paa saalidt som ... paa de Rettigheder, den giver os. —

[19]

VI

Hvis Ungdommen nu ikke vil komme til os, saa er det min Mening, at det er fordi Ungdommen er en anden nu end for 10 Aar siden.

For 10-20 Aar siden havde Ungdommen — paa alle Omraader — en Kamp at bestaa for at naa frem. — Kampen er ført og om ikke endt, saa har dog vor Generation om faktisk sejret. Vor Sejr har vel ikke faaet sin formelle Afslutning, men det er dog vore Ideer, der ere trængte igjennem. — Jeg ved ikke, om den Ungdom, som skal indvi det ny Aarhundrede, har nogle Ideer, og om den agter at kjæmpe for disse, men hidtil synes det, som om den vil nøjes med de Frugter, som Forgængerne har vundet, og plukke dem, hvor Høsten er bekvemmest.

For en halv Snes Aar siden havde en Forfatter selvom han var nok saa talentfuld[,] ret vanskeligt ved at komme af med sine Produkter; nu løber alle Forlæggere og Tidsskriftsredaktører ligefrem om ved Dørene, især de sidste, og tigger Artikler.

Troer De, f. Ex at vort fineste Tidsskrift

[20]

for 10 Aar siden havde aabnet sine Spalter for "en dansk Stil", som den en Skoledreng for kort Tid siden præsenterede os, og som skulde forestille en Anmeldelse af en anset og udmærket Forfatters fleraarige Arbejde? —

For 10-20 Aar siden havde en ung Kunstner, som havde noget nyt paa Hjærte overordentligt vanskeligt ved at faa et Arbejde frem paa en anstændig Udstilling. — Men nu! — Ser De ikke, hvorledes Bestyrelserne for alle Byens Kunststillinger staar paa Udkig efter den yngste Maler. — Blot han dog vil komme, Fedkalven skal ikke udeblive. — Han har kun at vælge. —

Og han vælger — som det synes ikke naivt begejstret — men ganske koldblodigt; og han ender formodentlig i de fleste Tilfælde dér, hvor Fordelen er størst og Risikoen mindst.

—Der blæses ikke mere til Kamp; thi Fjenden har simpelt hen nedlagt Vaabnene og søger nu blot at redde Skindet ved at sværge ved alle Modstandernes Faner og Standarter;

[21]

der er ingen høj Bølgegang mere; den unge Mand kan ligge ganske roligt og gyngede i sin lille Baad og anstille sine kloge Beregninger, som vil føre ham i den sikre Havn. —

Ja, saaledes tænker nu jeg; men maaske tager jeg ganske fejl. I hvert Fald modsiger min unge norske Ven Erichsen mig stadigt, naar jeg paa Gammelmandsvis klager over Ungdommen. Han arbejder paa Atelier sammen med disse unge og yngste Malere, dem, der nu iaar første Gang præsenterer deres Talent paa Charlottenborg, og dem, der maaske til næste Aar vil gjøre det; han staar i Venskabs Forhold til dem, og han siger som sagt, at jeg tager ganske fejl.

Disse unge Malere har ogsaa deres Sympathier og Idealer i den lille Træbygning ved Nordbanegaarden og ønske at komme derind. —“Men hvorfor kommer de da ikke”, spørger jeg. “Ved De, hvad jeg hørte forleden Aften i et Selskab af unge Malere”, svarer han; “Kunden frie Udstilling blot blive fri for Fruentimmere og Slott-Møller, saa kom vi allesammen.” — “Ja”, lød det lidt senere, blot der

[22]

paa den frie Udstilling var en modig Mand, der kunde besørge det fornødne i den Retning”

—Saaledes lød virkelig Ordene, men glem nu ikke, at det er min unge Ven Erichsen som har bragt mig dem, friske fra de unges Lejr og de ere ikke mine; og jeg gjør dem heller ikke til mine ... De viser mig blot, hvor Skjæbnen dog kan være ironisk.

—

Men nu maa jeg ikke trætte Dem mere, dette Brev er ogsaa bleven altfor langt. — Men De kan vist forstaa, hvor ondt det maa gjøre mig at læse i Deres Brev om den Animositet, De nu nærer for et Foretagende, som jeg jo af egen Erfaring ved, De omfattede med en saa stor Sympathi, da det fødtes. — De var jo dengang en virkelig Fadder, der gjorde alt, hvad en Fadder er i Stand til at gjøre for et Guds barn og gjorde det med den største Glæde. — De vil derfor ogsaa forstaa, at jeg ikke vil sky nogen Umage for nu muligt at omstemme Dem. —

Men bortset nu fra denne Sag, maa vi to dog komme til en Forstaaelse, og kunne mine mange Ord forebygge at der kommer selv den mindste Kurre paa Traaden imellem os, har jeg ikke skreven forgjæves. — Men jeg haaber nu, at min Hensigt er naaet, og jeg beder Dem om at modtage Forsikringen om, at jeg er ganske overbevist om Deres trofaste Venskab for mig, og at mine Følelser er gjensidige. Med de venligste Hilsener Deres Hengivne Ven Johan Rohde

Rohde I.

7. IV. 1800.

Nyhavn 22. II.

Kjære Ven! Tak for Dens Brev og for de
varme, venlige Forsikringer, hvormed det ender.

Daas jeg nu alligevel igjen griber Pennen, er
det fordi det ueløp imellem gode Venner ingen
Misforstaaelse maa vere; her man ikke
forlaater hin anden, men de taler ind indtil
Klashed.

Dens Brev synes at tyde paa, at de ikke
gaaede her forlaet mig; ja jeg laas hos
Dem igjen ueløp de Beskyldinger, som
jeg vilde vaege mig imod, endog paa sin
Steds i en forstaaet Form.

Thi man derfor har Sagen op igjen, og de
maa hjælpe mig, om jeg skulde blii noget
ardtøjet. -

Der synes saa meget ned over mig i denne
Tid - for gaaede noget hos saaledes Binde
dill - og formodentlig anden bag ham - end
med en Campaigne imod mig for min

Ondskab; Kunstforeningen, hvor jeg dog
ellers holdt, at jeg havde været forholdsvist
stillet; o. s. v. - Men det dette affe-
vare mig ^{ikke}; men jeg vil absolut ikke
ligevejs for det ~~Par~~ panteordlige Venner, jeg har,
staa som den gamle borte, ^{ungdoms-}
kjendte Møde eller som den ^{indbefun-}
dige Mand med den dobbelte Bænd.

Og O. vil nu denmænge ikke misforstaa
mig; der skal ikke læses noget imellem
Linjene; og naar den staa der endelig
intet, som skal saare eller brenke en god
Ven, intet der er sagt i Bitterhed; selv om
Jorden efter at belyse Sagen fuldstændig, skulde
bringe mig til at træffe et stort Udtryk.

Selv Sagens Ophav den i disse Dage saa
berømte Dame interessere mig nu slet ikke,
men det er de almindelige Dommere, O.
i Anledning af hende er kommen til at
fælde over mig og mine Kammerader, som
jeg maa opholde mig ved.

Der er min fiind dette med min Forbiteren
over, at Hr. Green kom med paa den frie
Udstilling ifjer. De gjentagne Bestyrelserne
i Dons Brev; sig'ndt jeg mente at han
forlangt mig den; thi jeg gædes intet til
den. — Man skulde dog mene, at jeg selv
maatte vide lidt derom.

Hvordan er Historien opslæet?

Da jeg opholdt mig i Tilsen ifjer ind-
rettede den frie Udstilling, Bestyrelsen — imod
Selskabet — mig ikke om, hvad de foreslaa
for Beslutning, sendte ikke om Forslaget
om Gæstes Optagelse. I min siliianiske
Fred, tænkte jeg dog ikke paa at gjin Vind
herover.

Saa hændte det imidlertid, at Bestyrelsen til-
lod sig uden at indse med Samkyndig
Hr. Wüchel og Magnus om at indbyde og tilha-
gaffi af mig til Bestyrelsen. Da jeg
at anden Vei fik dette at vide, protesterede
jeg flen Gang uden Resultat herimod, da
Bestyrelsen af dette Arbejde af flen Græn-
de var mig meget imod; — man lod mig
bedrindt vide, at man ikke kunde tage

noget Hensyn til min Protest og lod saa
om i Kjøbs Forleggen levere en Række in-
tryk og Essenser Blade, som jeg forlangt
hadt forbud ham at bringe i Hantlen.
Med disse Ting og mit Naam reklamerede
man saa i Aviserne uden, at jeg kunde
forhindres det.

Herover blev jeg uopgørlig højlig forbitret. —
Her har de Forbitrelsen, som er frisk endnu.

Da jeg nu afventer den Vilage over dette Forhold
til Bestyrelsen, tog jeg Anledning til med
det samme at paataler den ovennævnte
Forsømmelse. Men Klagen sejede sig selv
følgelig om Bestyrelsens Forhold til mig
og ikke om selv dette Faktum, at H. Green
var udstillet paa den frie Udsk., hvilket
kun jo meget vel kunde være blevet, selv
om jeg havde stemt imod hende; om jeg
nåddet ham gjort det. — er der forøvrigt ingen,
som kan vide noget om.

II.

As De finder det ganske naturligt, at Hr. Green
ansaa Grunden til min planmæssig "føl-
gelser" af hendes at være omst. Had til Stott-
Møllen indrør mig skøjlig. - At had en
ung Dame for det hun har været saa uhel-
dig at falde i Kløerne paa Stott-Møllen!
- Hun lides maatte da ikke minns Følelser
Min ligesom for de af mine Venner, der endnu
er gode Venner med hvin Familie?

Men hvad der jeg har indrør mig mest
i Dens Brev, er dens Udvalde om
min famise Lovensbring og alle de Støt-
ninger, der i den Aalebring kommer til.
Har De virkelig Ret paa dette Punkt,
kan jeg ikke se andet end, at jeg i mit
sidste Brev til Dem har gjort mig
skøjlig i en ligesom maskeret Løgn.
Og naar D. træder min Lovensbring
en Andring, i følge hvilken der end stemmes
paa Billedet uden, at de en bedste, da
er en saadan Belegning, hvor De nu end

her den fra, mildtest fald en Persfidi.
Jeg tror imidlertid ingenlunde, at De har
gjort Dem Skyldig heri - dette vilde De
aldrig gjorn.; men De maa simpelt hen
juble Gjædt til den Sag, hvorom De tales.
—
De skal isj præsentere for Dem d. to gam-
le Lovparagrafer, som blev indførte for 2-3
Aar siden

6.

Forslag om Optagelse af Medlemmer og om Indbydelse af Gæster fremsættes paa en Generalforsamling. Enhver Aktionær og ethvert Medlem kan stille saadant Forslag. Det staaer enhver Forslagsstiller frit for kort at motivere sit Forslag. Iøvrigt finder ingen Forhandling Sted om de stillede Forslag.

Senest 5 Dage efter den Generalforsamling, hvorpaa Forslaget er fremsat, udsender Bestyrelsen dateret skriftlig Meddelelse om de Foreslaaedes Navne til samtlige Aktionærer og Medlemmer.

Afstemning sker ved Indsendelse til Bestyrelsen af underskrevne Stemmesedler senest 14 Dage efter Kandidatlistens Datum.

Bestyrelsen tilstiller Aktionærer og Medlemmer skriftlig Meddelelse om Afstemningens Udfald. Stemmesedlerne opbevares den følgende Generalforsamling over.

7.

Kunstnere, der ønske at deltage i »Den frie Udstilling« som Gæster, kunne, ogsaa uden at være bragte i Forslag paa en Generalforsamling, gennem et Medlem indsende deres Arbejder til Bestyrelsen, som drager Omsorg for, at der gives Medlemmerne Lejlighed til at tage dem i Øjesyn. Om Kandidaternes Navne samt om Tid og Sted for Udstillingen og de indsendte Arbejder gives der Medlemmerne skriftlig Meddelelse.

Afstemning foregaar ved Nedlæggelse af underskrevne Stemmeseddel i en i Udstillingslokalet anbragt lukket Urne.

[Da der i § 7 ikke findes nogen Bestemmelse om Tidsfrist, kunde disse Afstemninger foregaar saa hurtig, at der ikke lemedes Tid til at sende udvalgte kvænde Medlemmer saa behøvede Meddelelse, at de kunde komme til at deltag i Afstemningen.]

Og saaledes lyde min Andring: [som vistnok ikke
er trykt, men som gjengives her i Eric Hen-
richsens Aftegn af Forhandlingsprotokollen]

Andring, vedtaget paa den ordinære Generalforsamling
5 Deel 1849.

37. Fortsaeder

Til § 6 fores: "Saarvelst de foreslaede Kunstnere maaes
ikke at vore almindeligt bekendte, naar Proposentene for-
"laenge, at Væstergaard drager Bæmsing for, at der gives Med-
"delene Lejlighed til at se den foreslaede Kunstners Ar-
"bejder i andre Afstemninger."

Om denne Andring, der i ingen Hensende be-
sværligjor de iing Optagelse paa den frie
Udstilling, holdes jo blandt andet beviset af,
at den frie Udstilling levde sine første Tla-
paa den ien Skott-Møllerske Orsædation af Løse
(Falsfinden af Uone i Velgledet.) - en
Andring, som er indført med Enstemmighed
paa mit Forslag, for at iendage Tidsfæltig-

Mennesker og god Kunstner, der i den Ræson
sig om Census. - Har man ikke Lejlighed
for at ~~med personligt~~ ^{at tage de foreslaede Arbejde} ~~i den for~~ ^{at tage de foreslaede Arbejde}
~~Udsagn~~ ^{i Udsagn}, hvor man har Bestyrelsen, at man
stemte ja eller nej, ^{efter} ~~hvor~~ ^{om} man gjælder de
indstillede Arbejder, eller den paaagjældende Kunst-
ners hele Produktion; eller om man ikke gjælder
den, enten afholdt man sig for at stemme
eller man, om Aftensningerne var af Vigtighed,
overbyr en anden af de for Udstilleren, hvis Dom
skjæder at fæde sammen med sin egen
Om ~~at~~ at belyse sin Interesse, eller
man stemte simpelt hen ja med den
Motivering, at, naar den eller den Kunstner
Arbejder, og anbefalede sig Optagelse de nævnte
Arbejder, vilde man gjennem den sin
Stemme, ganske saaledes som man i det
Ansigtelige Liv saa ofte naar Stemmer paa
en Kunstners paa en Meningssag eller en
Befaling. -

Men De synes at gaa ind for, at den
for Udstilling Bestemmes kun ønskes at
medtage alle de i den Kunstner, der nævnes

sig dem, medens de Sandheden er, at vi alle
Og har strakt at gøre dem ind til os.

Saaledes som Slot-Mikk. havde affattet sin
Pansy havde det, at p. E. Elver og Zalusman
indsendt Billeder til Bestemmelser, som vel-
kommendes og Vener, der meget godt Ejende
de nævnte Billeder, ikke kom til at stemme
pen, fordi de ~~ikke~~ (Veneren) tilfældig
vis sad over i Fyem eller Smalmand; og
paa den anden Side var det ikke indelukkede
at et energisk Mestem kunde se sin om-
kring eller Stemmeset, som kunde kastes
i Urnen af anden mand, hvilket ifølge Pan-
grafen ikke var forbudt.

Ofte var det kendt at saa faa Menneske har ind-
funden sig personligt, at ingen Aftening har
kunnet finde Sted og Mangel paa Stemme-
Det kunde kendt at en ganske ubekendt (H. Kjer)
Kunstner er ganske iøjensynlig paa ~~den~~
medens p. E. en berømt Kunstner som Dorph
er falden iøjensynlig, stjålet har han faaet

en halvgen sammen Ja-Stemme, som
foran nævnt. -

Det er mig derfor ganske umulig at se,
at der imellens de to Paragrafer er nogen
reel Forskjel; det samme Resultat kan
hvilken ved Hjælp af den nye, men
den af Stott-Mølle indførte er rent for
mest set uheldigt affattet, idet den
giver Plads for en Mangfoldighed,
nærlig naar en Del Medlemme vare
tagne Deres Stemmer på en slig
Maade.

Der er ikke og har aldrig været nogen Bestem-
melse om, at man for at stemme Skulds mod
fra og se på de indsendte Arbejder; og det
kan efter den gamle som efter den nye Paragraf
stemmes af alle Medlemme af den fin Bestilling
forudsat, at de undersattes om at opstemningen
forvares; det er her ønsket er, at Bestyrelsen
er forpligtet til at indsende alle Medlemme
herom og at alle de ikke partiske og give
den Lejlighed til at stemme og, at de ikke
blive det enkelte Medlem, som ved den Interim,

han en mere for eller imod de foreslaede,
komme til at dirigere et Valg:

Men min Friidskning - en Friidskning som
ij selvfølgelig er bestemt til at han - er den
at alle stemmeberettigede opfylder dens Pligt
per en sammentydet fælles Maade - og ~~der~~
saarfra de stemmer skaffer sig et vist
Kjendskab til det, de stemmer om, hvilket selv
føljelig best faaet ved Selvsyn.

Men Dens Brev viser mig, hvorledes den
Stott-Møllerske Gift, Sjødanket ind Aar for Aar,
er i Stand til at angribe selv de sündne selkender
og Elgthentende Mennesker. - Der er naturlig-
ligt nok meget mærkeligt heri, ij vilde ~~det~~
~~selv~~ selv, naar ij Aar ind og Aar ind jæt
hørte en Paastand, som ingen maade tilfældigvis
fem til at modsig, for at det ij maatte
være noget i den. -

I en halv Snes Aar har ij stærkt hørt disse
Bemærkninger, som jo give en Gjenlyd i Dens
Udtalelse om midt sollte Forslag til § 6.
Familien Stott-Møller, der jo ilt. plejer at

mægte sig noget; han heller ikke nægtet sig mit
Stad til Ungdommen, den bedagede impudiale
Kunstens Stad til det nye, det Kommoder,
som altid for min Klamme Haand at føle.

Sandheden er dog nok den, Ejen Ven, — herude
er han Selvfølelsen nok til at udvise, — at hvor
ringe og ubetydelig en Kunstens er end alle Da-
ge har været, er de vel næppe nogen af mine
Samtidige, der men har søgt Ungdommen og
lige til de yngre, ingen der har elsket den, men
end er ligesom den — og er i Foråret 1853
gik omkring i Aar Domerichs Klasse og søgte at
hvore de 10 aar yngre Kammerater til tran-
færd og Selvstændighed, og den ene Visdomsbed,
som er stolt af, er at er siden den Tid har
været i Stant til at benytte sig af de unge til
de Foretagender er har været benyttet til, der
var og var Studieret, Foreninger eller Udval-
te.

Der er der heller ikke kommet en ung Deltager
for den fri ledelse, som er ikke har stænd for,
og saa godt som ingen, der ikke er helt Kom-

men til paa mit Traktat.

Naar jeg en Gang er gaaet til de Botijs, hvor
der jo er en Deal van Uuzdom, og De har
altsaa min Künstlercorrespondance, vil De
mistaak kunne se, hvilket Arbejd jeg har
opet paa denne Uuzdom, baade den vi har
knyttet til en Udskilling og den, det ikke har
lykkedes at knytte til den. —

Men jeg har engang stemt imod en høj, blond,
jævn Dame, derfra alle disse Taarer.

Sluttelig angiver De selv den frie Udskilling
som Institution; De finder den men aka-
demisk end selv Akademiet, boonet og bureau-
kratis som den lides, og den varme Sympa-
thi, som De engang nævnte for den er som
forbrændt.

Jeg har alles og alles spørgt mig selv, hvorfor
den rommer, den Kjærlighed, næsten Fjendtlighed,
fra den frie Udskilling gamle og eneste Ven;
Men inden at se optimistiske er det min An-
seelse, at jeg man en af de første saa

oplysbarheds Udstilling, end fra Kleis og Prænt
ved Siden af en af vore senere Udstillinger, vil
den sidste bære Prisen - ja vi tror det uden-
get.

De nævner som en Grund selv vort Selskabs
Ordning med de forskellige Slags Deltagere.

Ja hvad denn den fri Udstillinges Inddeling i
Klasser angaar, da har jeg alle Dage været
en Modstander heraf; men som De vil
erinde ble Principet indført samme Dag,
den fri Udstilling blev endelig bragt i Stand,
altsaa den Gang De, som De skriver,
stod Fadder til den.

Om De er inde i den fri Udstilling, vil
Bivelses historie, erinde De maaske ogsaa,
hvorfør Principet blev indført. - Slott-Møllers
onskede Fri Krøgers som Deltager; hendes kint-
meride Bagest var dog - trods alt - for lille,
og saa blev hun med sin berømte eneste Blyant-
tegning omgivet ind med sin Maud, som
maatte afvindes for enhver Pris, og Prisen var
haans og Jul. Paulsens Søstilling.

Da Fri Krøgers trak sig definitivt tilbage fra
sin kintmeride Virksomhed, havde vore fælles

Vener^{de} med det samme tabt enhver Taleelse
for de to udmærkede Kunstere.

Jeg fandt det dog min, efter at vi havde taget imod
de to Kunstners ganske uegennyttige Hjælp,
for oprørende at spæde dem ind paa et Tid-
punkt, da de maatte tænde i en anden.

Jeg har derfor ogsaa regelmæssig stemt paa
disse to Kunstere hvor Aar, ligesom forresten
paa alle andre Kunstere, som jeg engang har
~~indtrædt~~ været med til at indbyde. — Om
Begravelsen, i den Anledning har været Gjen-
stand for en overvældende Personer Side, tjendes
o.

Naar Princippet senere er blevet indvirket er det
heller ikke efter mit Ønske; bestemt.

Jeg erindres saaledes engang min Opposition imod
Stott-Müller -, nemlig imod Stott-Müller —
ved en Generalforsamling, hvor jeg brugte følgende
Udtryk:

„De (Stott-Müller) vil jeg indføre et helt Mand-
ringsystem med alle mulige Slags Knapper, hilsidd
man lige vil tæm den gamle Ridejætte for de
allerfineste af os.“

V.

Men naar nu Systemet engang er indført, vil
jeg ikke fralægge mig min Sed og det fælles
Ansvar, og skjønt det velop ikke burde være
nødv. mig der forsvare Systemet, saa man
jeg dog bejvnde, at jeg ikke finder dette saa for-
førblyt, at udenforstaaende af den Grund er
nødt til at afholde sig fra enhver Tilslut-
ning til os.

En ung Kinsters eller Kinstersinde, som bliver
indført her fuldkommen Censurfrihed, kan visttill
hos os, hvad hun eller han har lyst til, og de
tages ind Ophængning o. s. v. samme Hensyn til
Vedkommende som til alle andre Udstillere.

Har en ung Kinsters engang udstillet hos os, vil
han ogsaa Evnt give Censur paa i betragtning
at kunne udstille hos os, hvad han ønsker; - jeg
ved i hvert Fald kun et beklædt Tæppe
hvor en tidligere indført Kinsters, som ønsked
at komme med et senere Aar, ikke fik Lej-
lykkelighed til at komme med; men denne Lejl
for sinen vedrørelse overfor vedkommende Kunst-
ner. -

Men selvom man nu vilde give disse Gæster
samme Rettigheder som Pastorsene, er dette
praktisk ugjort. For i sin Tid, da de paa en

Disse Ungdommen nu ikke vil komme til os, saa
er det min Mening, at det er fordi Ungdommen
er en anden nu end for 10 Aar siden.

For 10-20 Aar siden havde Ungdommen - paa
alle Omraader - en Kamp at bestaa for at naa
frem. - Kampen er foerd og om ikke endt,
saa har dog vor Generation ogsaa opaaet sejr.
Vor Sejr har vel ikke faaet sin formelle Af-
slutning, men det er dog vore Ideer, der er
brunne igjennem. - Jeg ved ikke, om den Ung-
dom, som skal indvi det nye Aarhundrede,
har nogle Ideer, og om den agter at Ejampe
for disse, men hidtil synes det, som om den
vil njejs med de Tringler, som Forgaengere
har vundet, og plukke dem, hvor Kisten
er bekvemmet. -

For en halv Snes Aar siden havde en For-
fatter selvom han var nok saa talentfaerd vel
vanskeligt ved at komme af med sine Pro-
duktar; nu lobe alle Forlagere og Tidsskrifts-
redaktorer lige frem om ved Dorene, isaa
de sidste, og trykke Artikler.

Tror De f. E. at vor fineste Tidsskrift

For 10 Aar siden havde aabnet sine Spalter
for "en dansk Stil", som den en Seledning for
resten Tid siden præsenterede os, og som stædt
forstille en Anmeldelse af en ansat og udmær-
ket Forfatteres flersaarsige Arbejde? —

For 10-20 Aar siden havde en ung Kinsters,
som havde været nyt på Hjerte overordentlig
vandskyt ved at få et Arbejde frem på
en anstændig Udstilling. — Men nu! —
Se — ikke, hvorledes Bestyrelserne for
alle Byens Kunstudstillinger staaer på Udkig
efter den yngste Maler. — Blot kan de ud
Eremme, Fedtalen skal ikke udselvro. —
Han har kun at vælge. —

Ag han vælge — som det synes ikke nært be-
gejstret — men ganske boldblodigt; og han
luder formodentlig i de fleste Tilfælde der,
hvor Forskellen er størst og Risikoen mindst.

— Der bliver ikke mere til Kamp; den Fjend
den har simpelthen nedlagt Vaabnene og sø-
ge nu blot at redde Skindet ved at sødse
ved alle Modstandernes Fæner og Staudaber;

der er ingen høj Bølgegang mere; den unge
Mand kan ligge ganske roligt og gysse i sin lille
Baad og anstille sine bløde Betyngelser, som vil
føre ham i den søde Havn. —

Ja, sandt nok tænker vi if; men maaske ta-
ger vi ganske fejl. I hvert Fald modsiges
min unge norske Ven Erichsen mig stadig,
naar vi paa Gammelmandens Elagt over
Ungdommen. Han arbejder paa Akten sam-
men med disse unge og yngre Malere, dem,
der nu iaa første Gang præsenteres deres Ta-
lent paa Charlottenborg, og dem, der maaske tid-
næste Aar vil gjøre det; han staaer i Venskabs-
Forhold til dem, og han siger som sagt, at vi
tager ganske fejl.

Disse unge Malere har ogsaa deres Sym-
patier og Idealer i den lille Træbygning ved
Nortanvejgaard og ønskes at komme dertil.
— „Men hvorfor kommer de da ikke“, spørger vi.
„Gud De, hvad vi virkelig forledes Afhen i
et Feldræt af unge Malere“, svarer han; „Kjendte
den fri Udstilling blot blev fri for Fri-
kimmene og Stott-Møller, saa kom vi alle sam-
men.“ — „Ja“, lød det lidt senere, blot der

for den fri Udstilling var en modig Mand,
der kunde besørge det fornødne i den Retning."

— Saaledes lød vistnok Ordene; men glem nu
ikke, at det er min Ænge Ven Enckens, som
har bragt mig dem, friske fra de Ænge Lejt
og de er ikke mine; og ig gjør dem hel-
le ikke til mine... De viser mig blot, hvor
Sejebum dog kan være ironisk.

Men nu maa ig ikke trætte Dem mere; dette
Brev er ogsaa bleven altfor langt. — Men De kan
vel forstaa, hvor ondt det maa gøre mig at læ-
se i Dens Brev om den Animositet, De nu næv-
ner for et Foredrag, som ig jo af egen Erfaring ved,
De omfattede med en saa stor Sympathi, da det fölte.
— De kan jo dengang en vistnok Fadder, der gjorde
alt, hvad en Fadder er i Stand til at gjøre for et Gæt-
karn og gjorde det med den største Glæde. — De vil
derfor ogsaa forstaa, at ig ikke vil sly nogen Umag
for en muligt at omstøtte Dem. —

Men trostet nu fra denne Sag, maa vi to dog Em-
ne til en Forslaaelse, og liden min mange Ord fore
bygge, at det kommer ogsaa den mindste Kærne for fra
den imellem os, har ig ikke skrevet forglemt. — Men
ig haaber nu, at min Hensigt er naaet, og ig liden
Dem om at modtage Forsikringen om, at ig er ganske
overbevist om Dens trofasteste Venskab for mig, og at min
Følelse er gjensidig. Med de valgte Hilsener Dens
høje Ven Johan Rønde.